JULKISASIAMIEHEN RATKAISUEHDOTUS
SIEGBERT ALBER
9 päivänä heinäkuuta 1998 *

A Johdanto

1. Euroopan yhteisöjen komissio vaatii käsiteltävänä olevassa kanteessa yhteisöjen tuomioistuinta toteamaan, että Italian tasavalta ei ole noudattanut yhteisön oikeuden mukaisia velvoitteitaan, koska se on antanut ja soveltanut lainsäädäntöä, joka ei ole yhteensopiva kaasumaisia polttoaineita käyttäviä laitteita koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä 29 päivänä kesäkuuta 1990 annetun neuvoston direktiivin 90/396/ETY [1] (jäljempänä direktiivi) kanssa.

2. Komission mukaan Italia kielsi implisiittisesti eristämättömien lämmönkehittimien — jotka edellä mainitun direktiivin mukaan olisivat hyväksyttäviä — asentamisen asuintiloihin, sillä se määräsi, että tällaiset laitteet on asennettava asuintilojen ulkopuolelle tai vastaaviin, teknisesti tähän tarkoitukseen soveltuviin tiloihin.

3. Käsiteltävänä olevassa asiassa on kysymys ennen kaikkea direktiivin 4 artiklan 1 kohdasta. Siinä säädetään, että "jäsenvaltiot eivät saa kieltää, rajoittaa eivätkä estää sellaisten laitteiden, jotka täyttävät tässä direktiivissä säädetyt olennaiset vaatimukset, markkinoille saattamista ja käyttöönottoa". Mainituilla olennaisilla vaatimuksilla tarkoitetaan "säännöksiä, jotka ovat välttämättömiä kaasulaitteita koskevien sekä pakollisten että olennaisten turvallisuutta, terveyttä ja energian säilyttämistä koskevien vaatimusten täyttämiseksi". [2] Ne sisältyvät direktiivin liitteeseen I.

4. Komission käsityksen mukaan tietynlaisten kaasulaitteiden käyttöä koskevat vaatimukset eivät Italiassa ole direktiivin mukaisia. Komissio viittaa tässä Italian tasavallan presidentin 26.8.1993 antaman asetuksen nro 412/93 (jäljempänä asetus) 5 §:n 10 momenttiin. Siinä säädetään, että jos uusia lämmöntuotantolaitoksia perustettaessa tai jo olemassa olevia uudistettaessa niihin asennetaan yksittäisiä lämmönkehittimiä, tällöin saadaan käyttää vain sellaisia laitteistoja, jotka on eristetty asuintiloista, lukuun ottamatta tapauksia, joissa on kysymys vain lämmönkehittimien vaihtamisesta. Mikäli on kyse toisentyyppisistä laitteista (eli eristämättömistä laitteista), nämä on asennettava asuintilojen ulkopuolelle tai teknisesti tähän tarkoitukseen soveltuviin tiloihin. [3]

* Alkuperäinen kieli: saksa.

1 — EYVL L 196, s. 15.

2 — Direktiivin johdanto-osan viides perustelukappale.

3 — Alkuperäisenä teksti kuuluu seuraavasti: "In tutti i casi — — è prescritto l'impiego di generatori isolati rispetto all'ambiente abitato, — — apparecchi di qualsiasi tipo se installati all'esterno o in locali tecnici adeguati — — ."

5. Komission käsityksen mukaan tällä säänte-lyllä kielletään implisiittisesti *eristämättömien* (eli rakenteeltaan avoimien) lämmönkehittimien asentaminen asuintiloihin ja käyttö asuintiloissa. Koska myös nämä laitteet kuuluvat direktiivin soveltamisalaan, jäsenvaltiot eivät direktiivin 4 artiklan mukaan saa kieltää, rajoittaa eivätkä estää tällaisten laitteiden markkinoille saattamista ja käyttöönottoa, mikäli ne täyttävät direktiivissä säädetyt olennaiset vaatimukset. Asetuksen 5 §:n 10 momentti on komission mukaan näin ollen direktiivin 4 artiklan vastainen.

6. Tästä syystä komissio aloitti lokakuussa 1994 EY:n perustamissopimuksen 169 artiklan mukaisen menettelyn. Oikeudenkäyntiä edeltäneessä vaiheessa Italia esitti, että sen käsityksen mukaan rakenteeltaan avoimet lämmönkehittimet saattaisivat tietyissä tilanteissa aiheuttaa vaaraa, mikäli niitä asennettaisiin asuintiloihin. Seurauksena saattaisi nimittäin olla se, että vaarallisen suuri määrä palamistuotteita pääsisi asuintiloihin, jolloin hapen määrä vastaavasti alenisi.

7. Italian tasavalta vastasi, vaikkakin myöhässä, komission marraskuussa 1995 antamaan perusteltuun lausuntoon ja esitti siinä yhteydessä ehdotuksen kiistanalaisen lainsäädäntönsä muuttamiseksi.

8. Koska komissio ei ollut saanut mitään tietoa siitä, että edellä mainitut muutokset olisi myös toteutettu, ja koska se myös piti Italian oikeudenkäyntiä edeltäneessä vaiheessa esittämiä perusteluja riittämättöminä, se nosti lopulta kanteen yhteisöjen tuomioistuimessa. Komissio vaatii, että yhteisöjen tuomioistuin

"kaikki vastaväitteet hylättyään

— toteaa, että Italian tasavalta ei ole noudattanut yhteisön oikeuden mukaisia velvoitteitaan, koska se on antanut ja soveltanut lainsäädäntöä, jonka mukaan asuintiloihin saadaan asentaa ainoastaan 'suljettuja' lämmönkehittimiä, ja koska se näin on implisiittisesti kieltänyt toisentyyppisten, direktiivin 90/396/ETY [4] mukaisten lämmönkehittimien asentamisen, ja

— velvoittaa Italian tasavallan korvaamaan oikeudenkäyntikulut".

4 — EYVL L 196, 26.7.1990, s. 15.

9. Italian tasavalta vaatii, että

— komission nostama kanne hylätään ja

— komissio velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

B Kannanotto

10. Komission käsityksen mukaan asetuksen 5 §:n 10 momentti ei ole direktiivin 4 artiklan mukainen, koska siinä kielletään implisiittisesti eristämättömien lämmönkehittimien asentaminen asuintiloihin; niitä saadaan asetuksen mukaan asentaa vain asuintilojen ulkopuolelle tai teknisesti tähän tarkoitukseen soveltuviin tiloihin. Nämä ovat sellaisia erityisiä vaatimuksia, jotka komission mukaan eivät ole yhdenmukaisia direktiivin kanssa.

11. Direktiivin liitteessä I mainitut vaatimukset ovat tyhjentäviä ja korvaavat alaa koskevat kansalliset vaatimukset. Kaikki muut kansalliset vaatimukset, jotka koskevat kaasumaisia polttoaineita käyttävien laitteiden turvallisuutta, olisi näin ollen katsottava lähtökohtaisesti yhteisön oikeuden vastaisiksi. Komissio vetoaa kantansa tueksi direktiivin johdanto-osan viidenteen perustelukappaleeseen, jonka viimeisessä lauseessa lausutaan, että "nämä olennaiset vaatimukset korvaavat kansalliset vaatimukset". Se, että kansallisten turvallisuusvaatimusten voimassapitäminen ei olisi yhteisön oikeuden mukaista, ilmenee komission mielestä myös direktiivin 3 [5] ja 4 artiklan logiikasta.

12. Koska rakenteeltaan avoimet lämmönkehittimet kuuluvat direktiivin soveltamisalaan, on myös niiden vapaa markkinoille saattaminen ja käyttöönotto pitänyt olla turvattu siitä alkaen kun direktiiviä on ollut sovellettava, [6] mikäli ne vastaavat direktiivin vaatimuksia. Asetuksen 5 §:n 10 momentissa ei tosin kielletä myymästä tai asentamasta rakenteeltaan avoimia lämmönkehittimiä. Siinä kielletään kuitenkin — vaikkakin vain implisiittisesti — näiden laitteiden asentaminen asuintiloihin uusia lämmöntuotantolaitoksia perustettaessa tai jo olemassa olevia uudistettaessa. Koska tämä estää näiden laitteiden käyttöönoton myös silloin kun ne vastaavat direktiivin vaatimuksia, sillä rikotaan komission mukaan direktiivin 4 artiklaa.

13. Italian hallitus on puolestaan sitä mieltä, että direktiivin 4 artiklaa ei suoranaisesti ole rikottu. Italian lainsäädännössä ei kielletä rakenteeltaan avointen lämmönkehittimien asentamista, vaan siihen sisältyy ainoastaan

5 — Direktiivin 3 artiklassa säädetään, että direktiivin soveltamisalaan kuuluvien laitteiden on täytettävä niille liitteessä I vahvistetut olennaiset vaatimukset.

6 — Direktiivin 14 artiklan 1 kohdan mukaan kyseinen päivä on 1.1.1992.

niiden asentamistapaa koskevia määräyksiä. Siinä säädetään kylläkin, että kyseisen laitteen tulee rakenteestaan riippumatta olla eristetty asuintiloista. Kuluttajalle on kuitenkin jätetty mahdollisuus vapaasti ratkaista, asentaako hän jo valmiiksi eristetyn lämmönkehittimen vai ryhtyykö hän vastaaviin toimenpiteisiin rakenteeltaan avointen lämmönkehittimien suhteen. Italian hallituksen mukaan on erityisesti huomattava, että asentaminen asuintilojen ulkopuolelle ei aiheuta mitään lisäkustannuksia, joten näin ollen ei voida pitää lähtökohtana sitä, että rakenteeltaan avointen lämmönkehittimien markkinoille saattaminen olisi estetty. Tästä olisi kysymys vain siinä tapauksessa, että rakenteeltaan avoimia lämmönkehittimiä ei olisi mahdollista millään tavalla eristää tai sijoittaa asuintilojen ulkopuolelle.

14. Komissio puolestaan esittää, että asetuksen 5 §:n 10 momentti on markkinoille saattamisen este, koska siinä on kysymys rakenteeltaan avointen lämmönkehittimien asentamisesta asuintiloihin. Tämä riittää komission mukaan siihen, että asetus on katsottava direktiivin 4 artiklan vastaiseksi, koska kyseisessä artiklassa kielletään markkinoille saattamisen ja käyttöönoton kieltäminen, rajoittaminen ja estäminen *kaikissa tapauksissa*. Toisin sanoen — jatkaa komissio — sisämarkkinoiden toteuttamiseen pyrkivän yhdenmukaistamisdirektiivin (kuten nyt käsiteltävänä olevan direktiivin) täytäntöönpanossa ja soveltamisessa ei tule kysymykseen myöskään *de minimis* -sääntö, jonka mukaan vähäisiä esteitä ei olisi katsottava direktiivin vastaisiksi.

15. Italian hallitus ei vetoa tässä yhteydessä suoraan *de minimis* -sääntöön, vaan esittää kantanaan, että sisämarkkinoiden toimintaa ei ole suoranaisesti estetty tai rajoitettu rakenteeltaan avointen lämmönkehittimien osalta. Tämä kanta ei kuitenkaan ole oikea. Italian lainsäädännössä ei tosin täydellisesti kielletä rakenteeltaan avointen lämmönkehittimien asentamista, mutta kuten Italian hallitus itsekin esittää, täytyy tällaiset laitteet asentamisensa yhteydessä jollakin tavalla eristää sisätiloista. Tämä tarkoittaa käytännössä, että rakenteeltaan avoin lämmityslaite tehdään jälkikäteen eristetyksi. Tässä ei ole kysymys vain tietyistä lisäkustannuksista, vaan se — lukuun ottamatta tapauksia, joissa on kysymys vain lämmönkehittimien vaihtamisesta — johtaa itse asiassa lopulta myös siihen, että asuintiloissa ei ylipäänsä enää ole rakenteeltaan avoimia lämmönkehittimiä. Kun näin ollen rakenteeltaan avoimia lämmönkehittimiä ei sellaisinaan enää voida ilman lisäkustannuksia — vaikka ne saattaisivat olla vähäisiäkin — hyödyntää, on tässä kyse puuttumisesta kyseisen tuotteen markkinoille saattamiseen. Minkä vuoksi kuluttajan enää kannattaisi hankkia rakenteeltaan avointa lämmönkehitintä ja huolehtia sen eristämisestä, kun vaihtoehtona on hankkia jo alun alkaenkin eristetty laite?

16. Lisäksi voidaan tukeutua direktiivin johdanto-osan toiseen perustelukappaleeseen, jonka mukaan erilaiset kansalliset säännökset aiheuttavat jo pelkästään erojensa takia kaupan esteitä yhteisössä, vaikka ne eivät välttämättä johdakaan erilaiseen turvallisuuden tasoon eri jäsenvaltioissa.

17. Johtopäätös, jonka mukaan direktiivin 4 artiklaa on rikottu, edellyttää kuitenkin, että kyseinen säännös on asiassa ylipäänsä sovellettavissa. Näin ei kuitenkaan olisi, mikäli — kuten Italian hallitus esittää — laite, joka asennetaan asuintiloihin eristämättömänä, ei täyttäisi direktiivin olennaisia vaatimuksia.

18. Italia vetoaa tässä yhteydessä direktiivin liitteessä I olevaan 3.4.3 kohtaan. Siinä säädetään, että "laitteiden, jotka on liitetty palamistuotteiden poistohormiin, on oltava siten rakennettuja, että epätavallisissa veto-olosuhteissa ei tapahdu palamistuotteiden vuotoa vaarallisessa määrin sisätiloihin". Koska direktiivissä ei ole tarkemmin määritelty käsitettä 'epätavalliset veto-olosuhteet', tulisi tämä ymmärtää sillä tavoin, että palamistuotteita *ei* saa *missään tapauksessa* vuotaa vaarallisessa määrin sisätiloihin. Tällainen vaara on kuitenkin Italian hallituksen mielestä olemassa kaikkien rakenteeltaan avointen lämmönkehittimien osalta siitäkin huolimatta, että ne olisi varustettu turvalaitteilla ja että riittävä tuuletus olisi varmistettu.

19. Italian hallitus perustelee väitettään kokeilla, jotka tehtiin Italgas-yhtiön koelaboratoriossa keväällä 1993. Nämä kokeet näyttivät ensinnäkin, että turvalaitteet, jotka pysäyttävät palamisen, mikäli palamistuotteita pääsee vuotamaan, ovat varsin hyödyllisiä. Kuitenkaan nämä laitteet eivät edes yhdessä säännöllisen tuuletuksen kanssa kyenneet tietyissä olosuhteissa estämään kaasupitoisuuksien kohoamista sisätiloissa. Koeolosuhteet oli suunniteltu muun muassa siten, että poistohormissa oli yli 0,5 m/s puhaltava tuuli ja lämmönkehitin oli tukkeutunut 88-prosenttisesti.

20. Päinvastoin kuin edellä mainitussa tapauksessa, eristetyt lämmönkehittimet olivat mainituissa olosuhteissa täysin turvallisia ja vastasivat — johtuen siitä, että palamistila ja asuintila oli erotettu toisistaan — direktiivin vaatimuksia.

21. Rakenteeltaan avoimet laitteet täyttävät Italian hallituksen mielestä yhtä vähän direktiivin liitteessä I olevien 3.1.9 ja 3.2.1 kohdan vaatimuksia. 3.1.9 kohdan mukaan laitteet on siten suunniteltava ja rakennettava, että vika turva-, ohjaus- tai säätölaitteessa ei johda turvattomaan tilanteeseen. Liitteen 3.2.1 kohdassa puolestaan säädetään, että laitteiden on oltava siten rakennettuja, että vuotava kaasu ei aiheuta vaaraa. Italian hallituksen mukaan näihin vaatimuksiin pätevät samat johtopäätökset kuin 3.4.3 kohtaan. Toisin sanoen, ottaen huomioon edellä mainitut kokeet, myöskään näissä suhteissa rakenteeltaan avoimet laitteet eivät täyttäisi direktiivin vaatimuksia.

22. Komissio sitä vastoin korostaa, että yhteisön oikeudessa ei ole missään tapauksessa sallittua, että jäsenvaltio ryhtyisi omatoimisesti ja yksipuolisesti rikkomaan tiettyjä säännöksiä — kuten tässä tapauksessa direktiivin 4 artiklaa — joita se pitää epätyydyt-

tävinä. Tällaista tilannetta varten yhteisön oikeudessa on järjestetty sopivat keinot, tässä tapauksessa direktiivin 6 ja 7 artikla.

23. Komission väitteiden mukainen 4 artiklan rikkominen voi kuitenkin olla kyseessä vain silloin, kun tämä säännös on asiassa ylipäänsä sovellettavissa. Tähän liittyen on ensinnäkin selvitettävä, mikä on direktiivin tarkoitus. Direktiivin nimen mukaan sen tarkoituksena on kaasumaisia polttoaineita käyttäviä laitteita koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentäminen. Johdanto-osan viidennen perustelukappaleen mukaan lainsäädännön yhdenmukaistaminen on kyseisessä tapauksessa rajoitettava säännöksiin, jotka ovat välttämättömiä kaasulaitteita koskevien sekä pakollisten että olennaisten turvallisuutta, terveyttä ja energian säästämistä koskevien vaatimusten täyttämiseksi. Tämän mukaan kaikkien niiden laitteiden, jotka kuuluvat direktiivin soveltamisalaan, turvallisuusvaatimuksista säädetään direktiivin liitteessä. Nyt käsiteltävänä olevassa tapauksessa myöskään Italian hallitus ei kiistä, etteivätkö rakenteeltaan avoimet — eli eristämättömät — lämmönkehittimet kuuluisi 1 artiklan nojalla direktiivin soveltamisalaan. Näin ollen ainoastaan direktiivin liitteessä luetellut turvallisuusvaatimukset ovat myös näiden laitteiden suhteen ratkaisevia. Mikäli ne täyttävät mainitut vaatimukset, ei niiden markkinoille saattamista ja käyttöönottoa saa direktiivin 4 artiklan mukaan enää kieltää, rajoittaa eikä estää.

24. Näin ollen neuvosto direktiivin antajana on siis lähtenyt siitä, että on periaatteessa mahdollista rakentaa avoimia lämmönkehittimiä siten, että ne täyttävät direktiivin vaatimukset. Direktiivin tarkoituksena on näin ollen myös niiden säännösten yhdenmukaistaminen, jotka koskevat direktiivin vaatimukset täyttäviä rakenteeltaan avoimia lämmönkehittimiä.

25. Italian hallitus kyseenalaistaa edellä mainitun. Sen mukaan on mahdotonta rakentaa avoimia lämmönkehittimiä siten, että ne täyttäisivät direktiivin vaatimukset. Tähän komissio puolestaan esittää, että mikäli näin olisi, olisi tämä otettu direktiivissä huomioon. Näin on katsottava asian olevan, koska — jatkaa komissio — direktiivin johdanto-osan kuudennen perustelukappaleen mukaan jäsenvaltioiden saavuttaman turvallisuuden tason ylläpitäminen ja parantaminen on yksi direktiivin keskeisistä tavoitteista. Direktiivissä ei kielletä rakenteeltaan avoimien lämmönkehittimien asentamista sisätiloihin eikä myöskään tehdä eroa rakenteeltaan avoimien ja eristettyjen laitteiden välillä. Näin ollen ei komission mielestä voida yhtyä siihen Italian hallituksen esittämään näkökantaan, että rakenteeltaan avoimet laitteet eivät voisi lainkaan täyttää direktiivin vaatimuksia.

26. Siitä tosiseikasta, että direktiivi ei sisällä erityisiä säännöksiä rakenteeltaan avoimista lämmönkehittimistä, ei voida kuitenkaan päätellä, että nämä laitteet jo pelkästään tästä syystä täyttäisivät direktiivin turvallisuutta koskevat yleiset vaatimukset. Siitä voidaan kylläkin päätellä, että neuvoston mielestä on ainakin periaatteessa mahdollista, että tällaiset laitteet täyttävät direktiivin yleiset turvallisuusvaatimukset. Italian hallituksen asettaessa tämän kyseenalaiseksi ei ole kyse enää siitä, miten jäsenvaltioiden tulisi soveltaa direktiiviä tai panna se täytäntöön, vaan siitä perus-

tavanlaatuisesta kysymyksestä, mitkä turvallisuusvaatimukset kyseisille laitteille on asennettava ja milloin ne on täytetty. Mikäli Italia ylittää näiden perustavanlaatuisten kysymysten osalta direktiivissä asetetut vaatimukset, on asia ratkaistava direktiivin 7 artiklassa tarkoitettua menettelyä noudattaen.

27. Direktiivin 7 artiklassa säädetään, miten tulee menetellä, jos jäsenvaltio toteaa, että tavanomaisesti käytetyt laitteet, joissa on EY-merkki, saattavat vaarantaa ihmisten tai kotieläinten turvallisuutta taikka omaisuutta. Tällaisessa tapauksessa jäsenvaltion on toteutettava kaikki tarvittavat toimenpiteet poistaakseen tällaiset laitteet markkinoilta, kieltääkseen niiden markkinoinnin tai rajoittaakseen niiden markkinoille saattamista. Lisäksi kyseisen jäsenvaltion on ilmoitettava näistä toimenpiteistä välittömästi komissiolle sekä ilmoitettava myös päätöksensä perustelut. Menettelyn myöhemmässä vaiheessa komissio neuvottelee asianomaisten kanssa ja saattaa asian — mikäli siinä katsotaan olevan kyse standardien puutteellisuudesta — pysyvän komitean käsiteltäväksi. Tällaisessa tapauksessa aloitetaan 6 artiklan mukainen menettely, sillä 6 artikla koskee tapauksia, joissa jäsenvaltio tai komissio katsoo, etteivät standardit vastaa direktiivin olennaisia vaatimuksia.

28. Direktiivin 7 artiklan mukaisessa menettelyssä komissio huolehtii siitä, että myös muille jäsenvaltioille ilmoitetaan menettelyn edistymisestä ja lopputuloksesta. [7] Asiakirjoista ei kuitenkaan käy ilmi, että Italia olisi saattanut asian mainitulla tavalla komission käsiteltäväksi.

29. Komissio korostaa lisäksi, että Italia ei ollut oikeudenkäyntiä edeltävässä vaiheessa nimenomaisesti vedonnut 7 artiklaan, vaan ainoastaan pidättänyt itsellään mahdollisuuden palata kyseisen artiklan mukaiseen menettelyyn myöhemmin. Tätä ei myöskään Italia nimenomaisesti kiistä. Toisaalta ei kuitenkaan myöskään riitä, että jäsenvaltio vain vetoaa direktiivin 7 artiklaan, vaan sen tulee myös jatkaa kyseisen artiklan mukaista menettelyä. Komissio huomauttaa lisäksi perustellusti, että 7 artiklan mukaisesta menettelystä on myös ilmoitettava komissiolle, jotta tämä voisi aloittaa tarvittavat neuvottelut asianomaisten osapuolten kanssa.

30. Tässä yhteydessä on myös tukeuduttava yhteisöjen tuomioistuimen asiassa Tedeschi 5.10.1977 antamaan tuomioon. [8] Siinä kiistan kohteena ollut haitallisten aineiden ja tuotteiden suurimmista sallituista pitoisuuksista rehuissa annettu direktiivi [9] sisältää nyt käsiteltävänä olevan direktiivin 7 artiklaan verrattavissa olevan säännöksen. Direktiivin 74/63/ETY 5 artiklassa säädettiin, että jos jäsenvaltio katsoo, että direktiivin liitteessä määrätty enimmäispitoisuus tai liitteessä luet-

7 — Direktiivin 7 artiklan 4 kohta.

8 — Asia 5/77, Tedeschi, tuomio 5.10.1977 (Kok. 1977, s. 1555).

9 — Haitallisten aineiden ja tuotteiden suurimmista sallituista pitoisuuksista rehuissa 17 päivänä joulukuuta 1973 annettu neuvoston direktiivi 74/63/ETY (EYVL 1974, L 38, s. 31).

telematon aine tai tuote aiheuttaa terveydellistä vaaraa, kyseinen jäsenvaltio voi väliaikaisesti alentaa kyseistä pitoisuutta, päättää enimmäispitoisuudesta tai kieltää kyseisen aineen tai tuotteen esiintymisen rehuissa. Toimenpiteistä tuli lisäksi ilmoittaa viipymättä muille jäsenvaltioille ja komissiolle. Yhteisöjen tuomioistuin viittasi tässä yhteydessä siihen, että mainittua säännöstä (direktiivin 74/63/ETY 5 artikla) soveltaessaan jäsenvaltiot saattoivat ryhtyä siinä tarkoitettuihin toimenpiteisiin "siinä säädetyillä asiallisilla ja muodollisilla edellytyksillä" ja että kyseisessä säännöksessä oli kysymys vain väliaikaisista toimenpiteistä. [10]

31. Komissio kiinnittää huomiota myös siihen, että 7 artiklassa sallitaan jäsenvaltioiden ryhtyvän vain poikkeuksellisesti laatimaan omia säännöksiä, koska normaalisti direktiiviin sisältyvät yhteisön oikeuden säännökset korvaavat kansalliset säännökset. [11] Tässä tapauksessa jäsenvaltio voi vedota 7 artiklaan vain, mikäli se täyttää kaikki siinä säädetyn menettelyn edellytykset. Yhteisöjen tuomioistuin on todennut EY:n perustamissopimuksen 100 a artiklan 4 kohdan osalta, että myös siinä säädettyyn menettelyyn voidaan ryhtyä vain, mikäli kaikki sen edellytykset täyttyvät. [12] Tässä tuomiossa tehtyjä päätelmiä voitaisiin komission mukaan soveltaa myös nyt esillä olevassa tapauksessa ja näin ollen vaatia, että Italian tulisi täyttää kaikki 7 artiklan mukaisen menettelyn edellytykset. Tätä Italia — kuten jo edellä on mainittu — ei kuitenkaan ole tehnyt.

10 — Edellä alaviitteessä 8 mainittu asia 5/77, tuomion 37—40 kohta.

11 — Direktiivin johdanto-osan viides perustelukappale.

12 — Asia C-41/93, Ranska v. komissio, tuomio 17.5.1994 (Kok. 1994, s. I-1829).

32. Riippumatta siitä, ovatko Italian esittämät näkökannat hyväksyttäviä, voidaan näin ollen todeta, että Italia ei ole noudattanut edellä mainittua menettelyä. Sitä paitsi esillä olevassa tapauksessa on kyse teknisistä kysymyksistä, ja komissio on sitä mieltä, että jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämistä koskeva kanne yhteisöjen tuomioistuimessa ei ole sopiva menettely näiden kysymysten ratkaisemiseksi.

33. Lopuksi komissio epäilee Italian argumentaatiota myös tekniseltä kannalta. Komission mukaan direktiivin sisältämät säännökset kattavat kaikki Italian esittämät riskitekijät.

34. Tarkastellessaan Italian hallituksen esittämää näkökantaa, jonka mukaan rakenteeltaan avointen lämmönkehittimien palamistuotteiden päästöt muodostaisivat vaaratekijän asuintiloissa, komissio viittaa direktiivin liitteessä I oleviin 1.2.1, 1.2.3 sekä 3.4.1—3.4.3 kohtiin. Liitteen 1.2.1 kohdan mukaan asentajalle tarkoitetuissa teknisissä ohjeissa on erityisesti eriteltävä muun muassa olosuhteet palamiskaasujen hajaantumiselle. Liitteen 1.2.3 kohta koskee laitteessa ja pakkauksessa olevia varoitusmerkintöjä, joissa kyseisen kohdan mukaan on muun muassa selvästi viitattava siihen, että laitteen saa asentaa vain sellaisiin tiloihin, joissa on riittävä ilmanvaihto.

35. Liitteen 3.4.1, 3.4.2 ja 3.4.3 kohdat koskevat palamista laitteissa. Kahden ensimmäisen kohdan mukaan laitteiden on oltava muun muassa siten rakennettuja, että tavanomaisesti käytettynä palamistuotteet eivät sisällä terveydelle vaarallisia aineita yli hyväksyttävien pitoisuuksien eikä laitteissa esiinny vahingollisia palamistuotteiden päästöjä. Liitteen 3.4.3 kohdassa säädetään, että laitteiden, jotka on liitetty palamistuotteiden poistohormiin, on oltava siten rakennettuja, että epätavallisissa veto-olosuhteissa ei tapahdu palamistuotteiden vuotoa vaarallisessa määrin sisätiloihin.

36. Arvioitaessa komission edellä esittämää on kuitenkin myös tässä yhteydessä huomattava, että komissio lähtee siitä, että rakenteeltaan avoimet lämmönkehittimet voidaan rakentaa siten, että ne täyttävät direktiivin vaatimukset ja että — näiden vaatimusten täyttyessä — niitä näin ollen voidaan pitää turvallisina, minkä Italia puolestaan lähtökohtaisesti kiistää. Komission mainitsemien vaatimusten mukaan palamiskaasujen hajaantumisen tulee olla tietyllä tavalla varmistettu. Lisäksi on varmistettava, että tiloissa, joihin laite asennetaan, on riittävä ilmanvaihto. Italian hallituksen mukaan tietyissä tapauksissa ei kuitenkaan edes rakenteeltaan avoimen lämmönkehittimen ympäröivän tilan riittävä ilmastointi riitä estämään vaarallisten myrkkypitoisuuksien syntymistä, mikäli palamistuotteita on turvalaitteesta huolimatta onnistunut pääsemään asuintiloihin.

37. Direktiivin vaatimusten avulla on toisaalta myös turvattu se, että direktiivin vaatimukset täyttävien laitteiden palamistuotteet eivät sisällä terveydelle vaarallisia aineita yli hyväksyttävien pitoisuuksien. Koska käsitettä 'yli hyväksyttävien' ei ole määritelty tarkemmin, ei Italian hallituksen mukaan voida kuitenkaan lähteä siitä, että terveydellisiä haittoja *ei missään tapauksissa* pääsisi syntymään. Komission esiin tuoman 3.4.2 kohdan sääntely vähentää Italian hallituksen mielestä tätä vaaraa yhtä vähän, koska Italia asettaa kyseenalaiseksi juuri sen, että palamistuotteiden päästöt voitaisiin rakenteeltaan avointen lämmönkehittimien osalta kaikissa tapauksissa estää. Toisaalta Italian hallitus tukeutuu perusteluissaan nimenomaan 3.4.3 kohtaan, joka koskee *epätavallisia* veto-olosuhteita. Edellä esitetty ei näin ollen sen mukaan koske 3.4.2 kohtaa, jossa on kyse *tavanomaisesta* käytöstä.

38. Tarkastellessaan palamistuotteiden päästöjä epätavallisissa veto-olosuhteissa komissio vetoaa yhdenmukaistettuun standardiin EN 297. Tämä standardi koskee pääasiassa rakenteeltaan avoimia lämmityskattiloita. Siinä säädetään, että lämmityskattilat on varustettava turvalaitteilla, jotka pysäyttävät laitteen toiminnan, mikäli palamiskaasujen hajaantuminen tietyn ajanjakson kuluessa ei olisi normaalia. Näin ollen — ellei toisin todisteta — jäsenvaltioiden on komission mielestä lähdettävä siitä, että rakenteeltaan avoimet laitteet, jotka on varustettu standardin EN 297 mukaisella turvalaitteella, täyttävät direktiivin liitteessä I olevan 3.4.3 kohdan olennaiset vaatimukset. Tämä käy selville direktiivin 5 artiklasta.

39. Direktiivin 5 artiklan 1 kohdassa säädetään, että "jäsenvaltioiden on katsottava laitteiden ja varusteiden täyttävän 3 artiklassa tarkoitetut olennaiset vaatimukset, kun

a) niihin sovellettavat kansalliset standardit vastaavat yhdenmukaistettuja standardeja, joiden viitenumerot on julkaistu *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä* — — ".

Mikäli tällainen standardi on siis olemassa, kuten nyt käsiteltävänä olevassa tapauksessa, on katsottava, että laite — myös rakenteeltaan avoin — joka sisältää standardin tarkoittaman turvalaitteen, täyttää direktiivin turvallisuusvaatimukset, jotka koskevat vaaraa epätavallisissa veto-olosuhteissa. Näin ollen on katsottava, että myös rakenteeltaan avoimet lämmönkehittimet täyttävät tältä osin periaatteessa direktiivin vaatimukset tai ainakin voivat ne täyttää.

40. Mikäli jäsenvaltio on sitä mieltä, että 5 artiklan 1 kohdassa mainitut standardit eivät täysin vastaa olennaisia vaatimuksia, sovelletaan jo mainittua direktiivin 6 artiklaa, jonka mukaan asia voidaan saattaa pysyvän komitean käsiteltäväksi. Pysyvälle komitealle on ilmoitettava syyt menettelyyn, ja se antaa lausuntonsa viipymättä.

41. Italian hallitus on ilmaissut käsityksenään myöskin, että rakenteeltaan avointa lämmönkehitintä ei voitaisi rakentaa tai suunnitella sillä tavalla, että vika turva-, ohjaus- tai säätölaitteessa ei johtaisi turvattomaan tilanteeseen [13] tai että vuotava kaasu ei aiheuttaisi vaaraa. [14] Aiemmin mainitun kokeen mukaisissa olosuhteissa nämä vaatimukset voitaisiin Italian hallituksen mukaan täyttää vain, mikäli laite on eristetty (muista asuintiloista).

42. Italian hallitus ei anna lisätietoja siitä, miksi juuri rakenteeltaan avoimet laitteet eivät voisi täyttää vaatimuksia, jotka koskevat tilannetta, jossa turvalaitteessa on vikaa, eli 3.1.9 kohtaa. Mahdollisesti se viittaa turvalaitteisiin, joiden tulisi estää palamistuotteiden päästöjä. Koska kuitenkin — kuten aiemmin on mainittu — voidaan pitää lähtökohtana sitä, että tällainen laite pystyy estämään sekä eristettyjen että rakenteeltaan avointen lämmönkehittimien palamistuotteiden päästöt, ei tässä suhteessa voida nähdä mitään eroa näiden kahden laitetyypin välillä. Tällaista eroa ei voida havaita myöskään 3.1.9 kohdan suhteen, koska kummankin laitteen osalta on katsottava, että epätavallisessa käytössä voi ilman turvalaitetta tapahtua palamistuotteiden päästöjä.

13 — Direktiivin liitteessä I oleva 3.1.9 kohta.

14 — Direktiivin liitteessä I oleva 3.2.1 kohta.

43. Vielä vähemmän selvää on, miksi rakenteeltaan avoimia — toisin kuin eristettyjä — lämmönkehittimiä ei Italian hallituksen mielestä voitaisi rakentaa sillä tavalla, että ne täyttäisivät vuotavaa kaasua koskevan 3.2.1 kohdan vaatimukset. Myöskään tähän liittyen Italian hallitus ei selvitä kantaansa yksityiskohtaisemmin. Näin ollen on todettava, että direktiivin vaatimukset kattavat Italian hallituksen esille tuomat vaaratilanteet ja muut ongelmat.

44. Komissio vetoaa lopuksi siihen, että Italian lainsäädännössä säädetään, että rakenteeltaan avoimet lämmityskattilat on varustettava turvalaitteella, [15] eivätkä mitkään muut tekniset ratkaisut ole sallittuja. Lisäksi säädöksessä viitataan edelleen standardiin, [16] joka koskee erityisesti rakenteeltaan avointen kaasulaitteiden asentamista sisätiloihin. Siinä määrätään, että rakenteeltaan avoimia laitteita ei saa asentaa makuuhuoneisiin eikä tietyissä tapauksissa myöskään kylpy- tai suihkutiloihin. Komissio huomauttaa tähän liittyen perustellusti, että kyseinen standardi sallii näin ollen rakenteeltaan avointen laitteiden asentamisen muihin huoneisiin ja tietyissä tapauksissa myös kylpy- ja suihkutiloihin. Tästä voidaan komission mukaan kuitenkin tehdä vain se päätelmä, että Italian hallituksen nyt esille tuomat turvallisuutta koskevat huolenaiheet eivät olleet standardin UNI-CIG 7129 antamisen yhteydessä siinä määrin esillä kuin ne nyt käsiteltävänä olevassa asiassa ovat. Sama käy ilmi myöskin siitä tosiasiasta, että rakenteeltaan avointen laitteiden asentaminen asuintiloihin on tietyissä poikkeustapauksissa — lämmönkehittimien pelkän vaihtamisen yhteydessä — yhä sallittua.

45. Sen tapauksen varalta, että yhteisöjen tuomioistuin toteaisi Italian rikkoneen direktiiviä, Italian hallitus esittää, että asetukseen sisältyvä sääntely olisi sallittua direktiivin itsensä sisältämän 7 artiklan nojalla. Siinä säädetään — kuten edellä mainittiin —, että jos jäsenvaltio toteaa, että laitteet, joissa on EY-merkki, saattavat vaarantaa ihmisten tai kotieläinten turvallisuutta taikka omaisuutta, sen on toteutettava kaikki tarvittavat toimenpiteet poistaakseen sellaiset laitteet markkinoilta, kieltääkseen niiden markkinoinnin tai rajoittaakseen niiden markkinoille saattamista. Näitä toimenpiteitä on kuitenkin tarkasteltava osana 7 artiklan mukaisen menettelyn — jota Italia ei ole aloittanut — kokonaisuutta, ja komissiolle pitäisi lisäksi ensin antaa mahdollisuus tutkia niiden hyväksyttävyys.

46. Edelleen komissio vetoaa perustellusti siihen, että Italian hallitus ei voi enää yhteisöjen tuomioistuimessa käytävässä oikeudenkäynnissä vedota 7 artiklaan. Tämän olisi pitänyt tapahtua oikeudenkäyntiä edeltävässä vaiheessa tai komission ja Italian hallituksen välillä käydyn kirjeenvaihdon yhteydessä. Ennen kaikkea myöskään itse 7 artiklassa säädetty menettely ei voi tapahtua tuomioistuimessa käytävän oikeudenkäynnin yhteydessä.

15 — Standardi UNI-CIG 7271/FA.2, hyväksytty ja julkaistu 21.4.1993 annetulla ministeriön päätöksellä (decreto ministeriale).

16 — UNI-CIG 7129.

47. Italian hallituksen mukaan asetuksen antaminen on myös Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 36 artiklan nojalla ollut perusteltua.

48. Komissio puolestaan vetoaa perustellusti yhteisöjen tuomioistuimen vakiintuneeseen oikeuskäytäntöön, erityisesti asiassa Tedeschi ja asiassa Motte annettuihin tuomioihin. [17] Tuomioistuin lausui asiassa Tedeschi seuraavasti: "36 artiklan tarkoituksena ei ole pidättää tiettyjä asiaryhmiä jäsenvaltioiden yksinomaisessa toimivallassa, vaan siinä sallitaan poikkeaminen tavaroiden vapaan liikkuvuuden periaatteesta kansallisin säännöksin, sikäli kuin tämä on sillä hetkellä ja jatkossakin perusteltua tässä artiklassa tavoiteltujen päämäärien saavuttamiseksi. Mikäli sovellettaessa perustamissopimuksen 100 artiklaa yhteisön direktiiveissä edellytetään eläinten ja ihmisten terveyden turvaamiseksi tarpeellisten toimenpiteiden lähentämistä ja mikäli niissä säädetään myös menettelystä, jolla niiden noudattamista valvotaan yhteisön tasolla, ei turvautuminen 36 artiklaan ole enää perusteltua, ja asianmukaista valvontaa harjoitettaessa ja suojatoimenpiteisiin ryhdyttäessä tukeudutaan nimenomaan yhdenmukaistamisdirektiiviin." [18]

49. Yhteisöjen tuomioistuin on maininnut "täydellisen yhdenmukaistamisen" edellytykset asiassa Motte antamassaan tuomiossa. Siinä lausutaan, että "vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan — — turvautuminen perustamissopimuksen 36 artiklaan on kielletty ainoastaan siinä tilanteessa, kun yhteisön lainsäädännössä säädetään kaikkien terveyden turvaamiseksi tarpeellisten toimenpiteiden täydellisestä yhdenmukaistamisesta sekä yhteisön menettelytavoista näiden toimenpiteiden noudattamisen valvomiseksi". [19]

50. Komission näkökantaan on yhdyttävä myös siinä, että nyt käsiteltävänä olevassa tapauksessa on kysymys pakollisten ja olennaisten turvallisuutta, terveyttä ja energian säilyttämistä koskevien vaatimusten täyttämiseksi annetusta kaasumaisia polttoaineita käyttäviä laitteita koskevasta täydellisen yhdenmukaistamisen direktiivistä, jossa säädetään myös siinä asetettujen vaatimusten noudattamisen valvonnasta. Tähän viitataan myös direktiivin johdanto-osan viidennessä perustelukappaleessa, jonka mukaan lainsäädännön yhdenmukaistaminen on tässä tapauksessa rajoitettava mainittuihin pakollisiin ja olennaisiin vaatimuksiin. Siinä säädetään lisäksi, että nämä olennaiset vaatimukset korvaavat kansalliset vaatimukset. Direktiivin II luku sisältää lisäksi säännökset siitä, kuinka vaatimustenmukaisuuden varmentaminen tapahtuu, ja III luvussa säädetään EY-vaatimustenmukaisuusmerkin käyttöönotosta. Näin ollen voidaan todeta, että kyse on direktiivistä, jonka tarkoituksena on jäsenvaltioiden lainsäädännön täydellinen yhdenmukaistaminen, ja jäsenvaltiot eivät näin ollen voi enää vedota EY:n perustamissopimuksen 36 artiklaan.

51. Italian hallitus puolestaan on sitä mieltä, että jäsenvaltiot voisivat edelleenkin vedota EY:n perustamissopimuksen 36 artiklaan, koska direktiivissä itsessään on ensinnäkin asetettu jäsenvaltioille velvollisuus varmistaa kansalaistensa terveys ja turvallisuus kaasumaisia polttoaineita käyttävien laitteiden käy-

17 — Edellä alaviitteessä 8 mainittu asiassa 5/77 annettu tuomio sekä asia 247/84, Motte, tuomio 10.12.1985 (Kok. 1985, s. 3887).

18 — Edellä alaviitteessä 8 mainittu asia 5/77, tuomion 33—35 kohta.

19 — Edellä alaviitteessä 17 mainittu asia 247/84, tuomion 16 kohta.

töstä johtuviin vaaroihin nähden. [20] Lisäksi direktiivin 7 artiklassa säädetään, että jos jäsenvaltio toteaa, että kyseiset laitteet saattavat vaarantaa ihmisten tai kotieläinten turvallisuutta taikka omaisuutta, sen on toteutettava kaikki tarvittavat toimenpiteet poistaakseen sellaiset laitteet markkinoilta, kieltääkseen niiden markkinoinnin tai rajoittaakseen niiden markkinoille saattamista. Tähän Italian hallituksen käsitykseen ei kuitenkaan voida yhtyä. Myös asiassa Tedeschi esillä olleessa direktiivissä oli nyt käsiteltävänä olevan direktiivin 7 artiklaa vastaava säännös, ja siitä huolimatta tuomioistuin eväsi mahdollisuuden turvautua 36 artiklaan. Tuomioistuin totesi tosin, että direktiivissä säädetyn menettelyn yhteydessä jäsenvaltiot voivat "kyseisessä direktiivissä säädetyillä asiallisilla ja muodollisilla edellytyksillä" ryhtyä tiettyihin *toistaiseksi voimassa oleviin* toimenpiteisiin. [21] Italian toteuttamia toimenpiteitä ei kuitenkaan ole ilmoitettu komissiolle, joten komissio ei ole myöskään voinut — 7 artiklan mukaisesti — tutkia kyseisten toimenpiteiden oikeutusta.

52. Italian hallitus perustelee 36 artiklan sovellettavuutta lopuksi myös sillä, että niissä tapauksissa, joissa sen erityisiä intressejä ei voida riittävästi turvata yhteisön oikeuden mukaisilla toimenpiteillä ja joissa nämä intressit koskevat nimenomaan sellaisia seikkoja, joihin direktiivissä ei ole puututtu, turvautuminen 36 artiklaan olisi mahdollista. Italian hallitus vetoaa kantansa tueksi yhteisöjen tuomioistuimen asiassa Campus Oil 10.7.1984 antamaan tuomioon. [22] Nyt käsiteltävänä olevassa tapauksessa Italgas-yhtiön tekemän koesarjan perusteella voidaan otaksua aiheutuvan suurta vaaraa, mikäli rakenteeltaan avoimia lämmönkehittimiä käytettäisiin asuintiloissa, ja tällaisissa tapauksissa täytyisi jäsenvaltiolla näin ollen olla oikeus ryhtyä turvallisuutta ja terveyttä koskeviin suojelutoimenpiteisiin 36 artiklan nojalla siitä huolimatta, että nämä toimenpiteet saattaisivat rajoittaa tavaroiden vapaata liikkuvuutta.

53. Yhteisöjen tuomioistuin on lausunut edellä mainitussa tuomiossa, että asiaa koskevan yhteisön lainsäädännön olemassaolosta huolimatta ei ole poissuljettua, että jäsenvaltio voi vedota 36 artiklaan perustellakseen aiheellisia täydentäviä kansallisia toimenpiteitä, mikäli jäsenvaltiolla ei olemassa olevan yhteisön lainsäädännön perusteella ole ehdotonta varmuutta siitä, että öljytoimitukset vastaisivat vähintäänkin valtion tarvitsemaa vähimmäistasoa. [23]

54. Tähän komissio esittää, että asiassa Campus Oil käsiteltävänä ollut yhteisön lainsäädäntö ei koskenut jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämistä, vaan pikemminkin suhdannepolitiikkaa. Neuvoston direktiivit ja päätökset, joihin kyseisessä tuomiossa viitattiin, perustuivat EY:n perustamissopimuksen 103 artiklaan, jonka mukaan jäsenvaltiot pitävät talouspolitiikkaansa yhteistä etua koskevana asiana ja sovittavat talouspolitiikkansa yhteen neuvostossa. Näin ollen voidaan sel-

20 — Direktiivin johdanto-osan ensimmäinen perustelukappale.

21 — Edellä alaviitteessä 8 mainittu asia 5/77, tuomion 37—40 kohta.

22 — Asia 72/83, Campus Oil, tuomio 10.7.1984 (Kok. 1984, s. 2727).

23 — Edellä alaviitteessä 22 mainittu asia 72/83, tuomion 31 kohta.

västikin todeta, että yhteisön lainsäädäntötoiminta on kyseisessä asiassa täysin toisenlaista kuin nyt käsiteltävänä olevassa asiassa, jossa riidanalainen direktiivi perustuu EY:n perustamissopimuksen 100 a artiklaan, jonka päämääränä on jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentäminen.

55. Suhdannepolitiikka on edelleenkin kansalliseen toimivaltaan kuuluva asia, jonka tarkoituksena on kansallisten intressien turvaaminen. Ainoastaan tietyt konkreettiset toimenpiteet tulisi sovittaa yhteen yhteisön tasolla. Direktiivi 90/396/ETY on sitä vastoin annettu EY:n perustamissopimuksen 100 a artiklan nojalla, ja kyseisen 100 a artiklan tavoitteena on yhteisön perustavanlaatuinen ja yksinomainen päämäärä, nimittäin sellaisten sisämarkkinoiden toteuttaminen, joka takaa tavaroiden vapaan liikkuvuuden eikä enää anna jäsenvaltioille mahdollisuutta ryhtyä täydentäviin kansallisiin sääntelyihin. Koska lisäksi on kyse *täydellisen* yhdenmukaistamisen direktiivistä, ei komission mukaan näin ollen ole enää mahdollista vedota 36 artiklaan.

56. Tähän komission esittämään näkemykseen on yhdyttävä. Kuten myös yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännöstä käy yksiselitteisesti selville, ei täydellisen yhdenmukaistamisen tapauksissa ole enää mahdollista vedota 36 artiklaan. Asiassa Campus Oil esillä olleen sääntelyn tavoitteena ei ollut jäsenvaltioiden lainsäädännön yhdenmukaistaminen, vielä vähemmän täydellinen yhdenmukaistaminen. Kyseisestä tuomiosta ei näin ollen voida päätellä, että täydellisen yhdenmukaistamisen osalta muodostunutta vakiintunutta oikeuskäytäntöä ei tässä tapauksessa pitäisi soveltaa.

57. Perustellessaan 36 artiklan sovellettavuutta Italian hallitus vetoaa lopulta vielä EY:n perustamissopimuksen 100 a artiklan 4 kohtaan.

58. Tähän liittyen komissio puolestaan vetoaa perustellusti yhteisöjen tuomioistuimen asiassa Ranska vastaan komissio vuonna 1994 antamaan tuomioon. [24] Siinä tuomioistuin on katsonut, että 100 a artiklan 4 kohdassa tarkoitetulla menettelyllä pyritään varmistamaan, ettei mikään jäsenvaltio voi soveltaa yhdenmukaistetuista säännöistä poikkeavaa kansallista lainsäädäntöä ilman komission antamaa vahvistusta. Kansallisten lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten lähentämistä koskevilla toimenpiteillä ei olisi vaikutusta, jos jäsenvaltiot voisivat yksipuolisesti soveltaa niistä poikkeavaa kansallista lainsäädäntöä. Yhteisöjen tuomioistuin on tämän vuoksi todennut, että "jäsenvaltio voi soveltaa kansallisia säännöksiä, joista se on ilmoittanut komissiolle, vasta saatuaan komissiolta ne vahvistavan päätöksen". [25] Komissio vetoaa tässä yhteydessä siihen, että Italian viranomaiset eivät olleet missään vaiheessa ilmoittaneet asetuksesta komissiolle soveltaakseen 100 a artiklan 4 kohdassa säädettyä poikkeusta. Tällaista ei Italian hallitus ole esittänytkään. Se vetoaa tosin 100 a artiklan 4 kohtaan perustellakseen tällä tavalla 36 artiklan sovellettavuutta ja voidakseen siten perustella poikkeavaa sääntelyään.

24 — Edellä alaviitteessä 12 mainittu asiassa C-41/93 annettu tuomio.

25 — Edellä alaviitteessä 12 mainittu asia C-41/93, tuomion 28—30 kohta.

59. Tässä yhteydessä on myös mainittava, että Italialta ei direktiivin myötä suinkaan ole otettu pois kaikkia mahdollisuuksia ryhtyä toimenpiteisiin. Mikäli standardi tai hyväksytty laite ei sen mielestä vastaa direktiivin turvallisuusvaatimuksia, on sillä mahdollisuus ryhtyä vastaaviin toimenpiteisiin direktiivin 6 tai 7 artiklan nojalla. Tällöin on kuitenkin noudatettava mainituissa artikloissa säädettyjä menettelytapoja. Kuten jo todettiin, Italia ei ole aloittanut näissä artikloissa säädettyä menettelyä. Edellä mainitun menettelyn sijasta Italia antoi lainsäädäntöä, joka näin ollen rikkoo direktiivin 90/396/ETY 4 artiklaa, minkä vuoksi tuomioistuimen on todettava, että Italia ei ole noudattanut jäsenyysvelvoitteitaan.

Oikeudenkäyntikulut

60. Yhteisöjen tuomioistuimen työjärjestyksen 69 artiklan 2 kohdan nojalla asianosainen, joka häviää asian, on velvoitettava vastapuolen vaatimuksesta korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

C Ratkaisuehdotus

61. Ehdotan, että yhteisöjen tuomioistuin

1) toteaa, että Italian tasavalta on rikkonut yhteisön oikeudessa sille asetettuja velvollisuuksia säätämällä Italian tasavallan presidentin antaman asetuksen nro 412/93 5 §:n 10 momentissa, että asuintiloihin saadaan asentaa vain rakenteeltaan suljettuja lämmönkehittimiä, ja kieltämällä näin ollen implisiittisesti rakenteeltaan toisenlaisten lämmönkehittimien, jotka vastaavat direktiivin 90/396/ETY vaatimuksia, asentamisen; ja

2) velvoittaa Italian tasavallan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.